

העם

לא בתולה חזשית

הצירים שקטו, חדלו לשעה קלה מהתנצחו... תם הילדותית, האוינו לקולו העדין של האדם...

לא על עמאות המדינה שנולדה לקול רעם התותחים.

שלא כמדינות אחרות, שהצטרפו לגוש המערבי מתוך הכרה, בהאמינו באידיאלים...

דרם דלת אחורית. למראית עין ה- גורם האמיתי להצטרפות היא תלותה המוחית...

אולם הצורך בגשר-דולארים זה נוצר עקב גורם הרבה יותר חשוב: התהום אשר גשר זה בא לגשרה - התהום בין מדינת ישראל...

שטאנקים בהלוואה. עצמאות ישראל נהרסה מפני שמשך שלוש שנים לא נעשה כל ניסיון רציני להכריח את הערבים לשלום...

אופייני לשעור קומתם של נבחרי האומה כי אף אחד מהם לא התרומם, בויכוח הכני... סת, להבין את הקשר הבלתי-נפרד בין הגורם והתוצאה.

הקריה

מחיד בלי תמורה

באותם החוגים בקריה, המתוחים ביקורת

על פעולות שרה-חן בחזית המרחב, נוצרה מלה עברית חדשה: "אדישוים", כדי לציין את חוסר כל מדיניות כלפי מדינות ערב ועמיהן.

איישביעת רצון זו הגיעה לשיאה למחרת נאומו של שרה-חן בכנסת, כשקרא אותם המומחים בעתונים על מפלתה האחרונה של הממשלה.

לשחות במקום אחד בקריה צץ רעיון מהפ' כני: להוציא ככלל את עניני המרחב מרשותו של שרה-חן, שענינו נשואות לחזית האחיזת לגמרי, ולמנות שר חדש לעניני המרחב.

אחד השמות שהוזכרו באותו מקום כמו- עמד לתפקיד השר החדש: ראובן שילוח, ה' קארדינל האפור" של המדיניות הישראלית במרחב, איש אמונו של ראש הממשלה.

צבא

דרך כוונת הרובה

"זאת נתנה ראויה לשמה", חשבו המסור- בים במסיבת הפרידה לסגן-אלוף עמנואל זור, ראש הממשל הצבאי היוצא, בכפר בקעה אל-ג'רבייה במשולש הקטן. המתנה: שערן זהב נאה על סס עשוי זהב אף הוא. אולם לאחר נאומו הברכה ההדדיים (כולל נאומו של חבר הכנסת חושב בקעה אל-ג'רבייה, פארס חמדן) כחו מסובים אלה לדעת כי טעו - המתנה לא כללה את הטס.

למרות הצניעות (בממדים ערביים) של ה' מסיבה שררה איריה כה לבבית עד כי אחד הנכבדים הנוכחים העיר: "הוה מקרה מיוחד במינו. לוא היתה זאת מסיבת קבלת פני מר של חדש לא היה בזה שום דבר מיוחד - מושל חדש מוכרחים לקבל יפה - אך המפ' לוא הוא שזאת מסיבת פרידה, ולמושל העיר זב את עבודתו אין כל התחייבות לערוך מ' סיבות".

מושל זה, גבוה, מוצק, בעל שער מלבין ברקות, שהספיק לרכוש את אהדת נתנינו הערביים נכנס לתפקידו כמעט בדרך אגב לפני שלוש שנים. בחזרו מטיפול רפואי בארצות-הברית ערך סיור באיזורים הערביים שנכבשו לא מזמן בידי צה"ל. התזכיר שהגיש על סיורו לראש הממשל הצבאי הראה תפיסה נכונה ומרחיקת לכת, וכאשר הראה שהוא יכול גם לקרוא ערבי, נתבקש להצטרף לממשל כסגן ראש הממשל.

היה זה התפקיד השני שעמנואל מור קיבל על עצמו שלא היה תפקיד קרבי. הראשון היה מינויו בשנת 1942 למפקד הנוטרים מטעם ההגנה. בתפקיד זה לא היה לו כל מעמד רשמי

מי ואף קצין אחד בריטי מכל חיל הנוטרים לא ידע על קיומו. את פקודותיו העביר דרך סולם הפיקוד (הבלתי חוקי) של ההגנה בשר-רות הנוטרים ואילו דעותיו והצעותיו לשי- פורים הוגשו דרך קציני הקישור של הסוכנות היהודית.

כתוצאה מיוזמתו אורגנו המשמרות הנעות (מ"נים) של הנוטרים אשר נועדו לתפוס מקום חשוב במסגרת ההגנה, בבצעם את פעולותיה. מלבד זה היווה חיל הנוטרים מסגרת מצויינת לאימוני ההגנה והפלמ"ח כי ברשותו היה נשק חוקי ומדריכים שעברו קורסים מקצו- עיים בהדרכת הכוחות הבריטיים. מתקופה זו עדיין זכורים לעמנואל מור שמות שהפכו ביתניים למפורסמים ביותר: סרג'נט (עתה אלוף) יגאל אלון, סרג'נט שמעון (גבעתי)

מאות לקוחות לחודש לתוך משרדו של ה' מדור לסכסוכי שכנים בירושלים. יום יום מרגישים כעשרה עד חמשה עשר אנשים בירושלים כי יחסיהם עם השכנים הגיעו לנקודת משבר ויש או לרצוח אותם נפש או ללכת למשטרה - והם בוחרים בדרך כלל באפשרות השניה.

לפני שהוקם המדור היה מוטל כל עומס הטיפול בעניינים אלה על מחלקת החקיר-רות - לשמחתם הרבה של גנבים, פו-שעים ואנסים שהמסטרה לא יכלה להקדיש להם את תשומת הלב הראויה.

אברהם פלייסיק בן ה'36, קצין משטרת ירושלמי אשר נתמנה לראש המדור לסיכ-סוכי שכנים עם הקמתו לפני כחודשיים, לא אכזב את התקוות שחלו בו. נעים הליכות ובעל קול מרגיע חיסל משך זמן

סגן-אלוף עמנואל מור המטובים עשו טעות

כהונתו 95 אחוז מכל התלונות בדרכי שלום, מבלי שאיריכו את רשימת המשפ' טים בבתי המשפט הארוכה בלאו הכי * יום יום נקראים הוא וחבר עוזריו (שלו-שה שוטרים) לחרוץ משפטים ששלמה המ-לך לא היה מתבייש בהם - לצחות על ה' זזת רהיט ב'20 ס"מ לשם מתן מעבר לש-כך הלא אהוב בפרודור המשותף, לשכנע אשה מרת לב כי גם שכנתה רשאית להת-דחק, להסביר לבעל בית כי לא יפה להור-צ'יא את תפצי הנכה הפולש לרחוב ולהא-זין לצרות אמיתיות או מדומות עד אין סוף.

אין זה מקרה נדיר לשמוע צחחות איר-מות בוקעות מתוך תחנת המשטרה המד-רזית ברחוב ממילא, מקום מושבו של המ-דור, ולמרות כל ההנחות כי הצדדים הי-ריבים יצאו רק על אלונקות, לראות אותם נפרדים כעבור רבע שעה בלחיצת ידיים ידידותית: הצלחה נוספת לאלוף השלום פלייסיק, הערכת הציבור למלאך השלום במדי השוטרי מאיימת לעבור על גדוהיה, כמו באותו מקרה כשבעל ואשה הביאו בפניו את סכסוכיהם המשפחתיים, אך פלייסיק (בעברית: חרוץ) עשה יותר מה-מוטל עליו, השכיח שלום גם ביניהם.

מבטיים בעין לא יפה על פעולתו: ענככי הדין, שרבות מהעצות שהם היו נותני-מורשיהם עבור כסף, נותן הוא בחינם. פלייסיק, שיכש לו במשך ששת שבועות פעולתו שפע של ניסיון פסיכולוגי, חזר וקבע כלל שכבר הוגי הדעות העתיקים ב' יחן גילוהו. נשים הן יותר צעקניות מגב-רים, מתעקשות יותר, מסרבות ביותר מק-רים לקבל הגיון ואהבות לדבר ולשמוע את עצמן בחזון על אותה טענה שוב ושוב. העניינים בגללם מוכנים השכנים לטרוף זה את זה לא חשובים בעצם אפילו בעי-ניהם הם. לא איכפת להם על עשרה ס"מ פרוודור, ולא איכפת להם שהשכנה פר-תחת את חלון המטבח כשהיא מבשלת כרוב, אך הם מרגישים צורך עז להראות לעולם הסובל מה רב הסבל שבו הם נו-שאים, לפרק קצת מהמתיתות של חיי דר-חק ועצבנות בתנאים של דיור צפוף, בקי-צור: לשפוך את הלב. תן להם לדבר, לטי-עון, להוכיח שרק הם צודקים. אך ינענע

אבידן, משה דיין, משה פרסמן ואחרים. **הבית נגמר בזמן.** את ידיעותיו בשטח הערבי אסף עמנואל מור במרוצת 47 שנות חייו בארץ (הוא עלה בגיל ארבעה חודשים מרוסיה) אף כי מעולם לא היה לו קשר ישיר (בתפקיד) אתם. "המעגל היחידי שהיה לי עםם", הוא מספר בהזכירו כי בגיל 16 נמנה עם חברי טרומפלדור בתל-חי, "היה דרך כוונת הרובה".

בין מיסדי כפר יהושע ב'1927 הוא הספיק לשרת 18 שנה בשירות פעיל בהגנה ובצה"ל. הוא נזכר כיצד נקרא לשירות מחוץ למשקן בשנת 1936 עם פרוץ המאורעות. או כבר הספיק להתמנות (בהצבעה דימוקרטית) מפקד גוש נהלל, להקים את בניני משקו ודיה שקוע בבניית בית המגורים. כאשר נפוצה הידיעה כי עליו לצאת וכי ביתו יעמוד בלתי גמור, התנדבו בנאים, טפסנים, נגרים וטייחים ממש' קי הסביבה והקיבוצים, נגשו להשלמת ביתו בקצב מזוור.

חנות הבית נתקיימה לאחר יום דרמטי ב' יותר. בשדות המושב נערכו ניסויי פגזים חד' שים של מרגמה ורבים מבין חברי פיקוד ההגנה נוכחו, ביניהם אליהו גולומב. אחר ה' ניסויים ניגשה כל החבורה לבית החדש, כמעט בית משותף, כפי שמור כינה אותו. מפקוד גוש נהלל העבר עמנואל מור ל' ארגון נפה פיקודית חדשה, משם הועבר ל' פיקוד הנוטרים ולפני פרוץ מלחמת העצמאות נאלץ לנסוע לארצות-הברית לטיפול רפואי. על מנת לתאם את תפקידו הכפול, בטחון המדינה ובטחון התושבים הערביים שווי ה' זכויות, היה נאלץ לנקוט בצעדים המגבילים בצורה חריפה את התופש האלמנטארי של תושבי איזור הממשל.

אולם הברכה, לדבריו, עלתה על הקללה. כשנכנסתי לשטח, הוא אמר לנכבדים ש' נאספו למסיבת הפרידה, "הבטחתי שהשלטון הצבאי יקים את הבטחון, וזאת הצלחתי. אתם יכולים להמשיך את עבודתכם ללא פגיעה ב' רכושכם ובטחונכם. בשביל תקופה כה קצ' רה מאז נסתיימה המלחמה והו הישג גדול השקול כנגד כל צעד אחר".

משטרה

עושה שלום במדורו

"השכנה סגרה לי את המים!" "האיש מל' מטה לא נותן לי להיכנס לבית השימוש!" "פלשו לתוך האמבטיה שלי!" - בצעי-קות כדוגמת אלה, כשתנועות ידים מרוג' שות מלחת את הנאמר, מתפרצים כארבע

